

Sirküler No: 3503

Sirküler Tarihi: 10.11.2021

KONU: KIDEM TAZMİNATI HESAPLANMASI İLE İLGİLİ ÖZELLİK ARZ EDEN HUSUSLAR.

Kıdem tazminatı ile ilgili tüm bilgiler 422, 591, 1292, 1383, 1385, 1428, 1533, 1542, 1595, 1598,1630,1652, 1716, 1718, 1756 ve 1789 no.lu sirkülerimizde mevcut olup, gelen sorular üzerine ayrıca aşağıdaki açıklamaların yapılmasına gerek duyulmuştur.

Kıdem Tazminatı (1475/14 Madde):

Bu Kanuna tabi işçilerin hizmet akitlerinin;

1. İşveren tarafından 4857 sayılı Kanunun 25.inci maddesinin II numaralı bendinde gösterilen sebepler dışında,
2. İşçi tarafından 4857 sayılı Kanunun 24.üncü maddesi uyarınca,
3. Muvazzaf askerlik hizmeti dolayısıyla,
- 4.Bağlı buldukları kanunla veya Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle kurulu kurum veya sandıklardan yaşlılık, emeklilik veya malullük aylığı yahut toptan ödeme almak amacıyla,
5. 506 sayılı Kanun'un 60.ıncı maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (a) ve (b) alt bentlerinde öngörülen yaşlar dışında kalan diğer şartları veya aynı Kanunun Geçici 81.inci maddesine göre yaşlılık aylığı bağlanması için öngörülen sigortalılık süresini ve prim ödeme gün sayısını tamamlayarak kendi istekleri ile işten ayrılmaları nedeniyle,
6. Kadının evlendiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde kendi arzusu ile sona erdirmesi,
7. İşçinin ölümü sebebiyle,

son bulması hallerinde işçinin işe başladığı tarihten itibaren hizmet aktinin devamı süresince **her geçen tam yıl (365 gün) için işverence işçiye 30 günlük ücreti tutarında kıdem tazminatı ödenmelidir.** Bir yıldan artan süreler için de aynı oran üzerinden ödeme yapılmalıdır.

Aynı kıdem süresi için bir defadan fazla kıdem tazminatı veya ikramiye ödenmez. **Kıdem tazminatının hesaplanması, son ücret üzerinden yapılmalıdır.**

Kıdem tazminatına esas olacak ücretin hesabında; **mevcut brüt ücrete ilaveten işçiye sağlanmış olan süreklilik arz eden para ve para ile ölçülmesi mümkün akdi ve kanundan doğan menfaatler de göz önünde tutulmalıdır.**

1475 sayılı İş Kanunu ödenecek kıdem tazminatının bir yıllık miktarı en yüksek devlet memuruna (Başbakanlık Müsteşarı) ödenen bir yıllık emeklilik ikramiyesi tutarı ile sınırlandırmıştır. **(01.07.2021 - 31.12.2021 tarihleri arası kıdem tazminat tavan tutarı 8.284,51 TL'dir)**

İşverenler tavan tutarın üzerindeki kısım için kıdem tazminatı ödenmeye zorlanamazlar. **Ancak işverenin tavan tutarın üzerinde ödeme yapmak istemesi halinde tavanı aşan kısmın bordroda prim, ikramiye vb. şekilde gösterilerek vergilendirilmesi**

ve sigorta primine tabi tutulması gerekir. Aşan kısımlar ancak bu şekilde gider yazılabilir.

KIDEM TAZMİNATI HESABINDA DİKKATE ALINACAK ÖDEMELER	
(DEVAMLILIK ARZ EDENLER)	TAZMİNAT HESAPLAMA ŞEKLİ
Çıplak brüt ücret, yemek yardımı, servis yardımı,	30 gün üzerinden
İkramiyeler, gıda yardımı, yakacak yardımı, eğitim yardımı, kira, konut yardımı, giyecek yardımı, erzak yardımı, kasa tazminatı, sosyal yardım niteliğindeki ayakkabı ya da bedeli, aile yardımı, çocuk zammı, temettü, sağlık yardımı, devamlılık az eden primler, yıpranma tazminatı, kalifiye-nitelik zammı, mali sorumluluk tazminatı,	365 gün üzerinden
KIDEM TAZMİNATI HESABINDA DİKKATE ALINMAYACAK ÖDEMELER (DEVAMLILIK ARZ ETMEYEN)	
Evlenme yardımı, hastalık yardımı, doğum yardımı, ölüm yardımı, izin harçlığı, teşvik ikramiyesi ve primleri, seyahat primleri, fazla çalışma ücreti, harcırah (Yolluk), bir defalık verilen ikramiyeler.	

Örnek: A.Ş.'nde 23.03.1995 tarihinde işe başlayan personelin 15.11.2021 tarihi itibarıyla emeklilik nedeniyle iş akti sona erdirilmiştir. Personelin işten çıkış tarihi itibarıyla brüt ücretinin 7.000,- TL olduğu, işyerinde yemek verildiği (Yemek maliyetinin kişi başı aylık 450,- TL (KDV hariç) olduğu, işe geliş ve gidişlerin servis ile yapıldığı (Servis maliyetinin kişi başı aylık 120,-TL (KDV hariç) olduğu, yılda iki defa ikramiye verildiği (7.000,-TL * 2 = 14.000,-TL), yılda iki defa da erzak verildiği (Erzak maliyetinin kişi başı yıllık 350,-TL (KDV dahil) olduğu anlaşılmış olup, kıdem tazminatı hesabı aşağıdaki gibi olmalıdır.

KIDEM TAZMİNATI BORDROSU

İŞE GİRİŞ TARİHİ	İŞTEN ÇIKIŞ TARİHİ	ÇALIŞTIĞI GÜN SAYISI
23.03.1995	15.11.2021	9.734
1 yıla (365 gün) karışık 30 günlük		
BRÜT MAAŞI (Aylık)	7.000,00	7.000,00
YEMEK (Aylık)	450,00	450,00
YOL (Aylık)	120,00	120,00
İKRAMİYE (Yıllık)	14.000,00	1.150,68
ERZAK (Yıllık)	350,00	28,77
ÖZEL SAĞLIK POL. BED. (Yıllık)	0,00	0,00
SAİR..... (Yıllık)	0,00	0,00
TOPLAM	21.920,00	8.749,45 (*)

ADI SOYADI	BRÜT TAZMİNAT TUTARI	DAMGA VERGİSİ TUTARI	NET KIDEM TAZMİNAT TUTARI
.....	220.935,40	1.676,90	219.258,50

(*) Yukarıdaki tabloda 30 günlük giydirilmiş brüt ücret tutarı (8.749,45 TL) kıdem tazminatı tavanı (8.284,51 TL) tutarı aşığından tazminat hesaplaması kıdem tazminat tavanı (8.284,51 TL) üzerinde yapılmıştır.

Ayrıca yukarıda hesaplanan kıdem tazminatı tutarı "Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi 1003A-1003B" de "013 Kıdem Tazminatı" kodda, damga vergisi tutarı ise "302 Maaş, ücret...." kodda aşağıdaki gibi yer almalıdır.

MATRAH VE VERGİ BİLDİRİMİ		
Ödemelerin Tür Kodu	Ödemelerin Gayrisafi Tutarı	Vergi Kesinti Tutarı
013	220.935,40	0,00
302	220.935,40	1.676,90

Kıdem tazminatı hesaplamalarında yukarıdaki hususlara dikkat edilmesini önemle hatırlatırız.

Bilgilerinize sunarız.

Ş.A. Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.